

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 28/2022

01.02.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Новице Здравковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 335/19 од 06.11.2020. године и Вишег суда у Врању Кж1 2/21 од 20.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 01.02.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 335/19 од 06.11.2020. године и Вишег суда у Врању Кж1 2/21 од 20.10.2021. године у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању, К 335/19 од 06.11.2020. године, окривљени АА, оглашен је кривим због продуженог кривичног дела фалсификовање исправе члан 355. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од пет месеци која се има извршити на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује и то без електронског надзора, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, те је одређено да ће суд, уколико окривљени у време издржавања казне затвора једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора. Према окривљеном је на основу члана 87. и члана 355. став 3. КЗ изречена мера безбедности одузимања предмета означених у изреци првостепене пресуде. Окривљени је обавезан да на име судског паушала плати износ од 5.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 2/2021 од 20.10.2021. године, поводом жалбе браниоца окривљеног, првостепена пресуда је преиначена у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Виши суд у Врању окривљеном, због продуженог кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, изрекао условну осуду тако што је утврдио казну затвора у трајању од шест месеци и истовремено одредио да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од једне године не изврши ново кривично дело. Окривљени је истом пресудом обавезан да Вишем суду у Врању на име паушала плати износ од 10.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Новица Здравковић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине или преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаном правноснажном пресудом на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер је у односу на радњу извршења продуженог кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. у вези члана 61. КЗ, која је описана под тачком 1) изреке првостепене пресуде, наступила релативна застарелост кривичног гоњења у смислу члана 103. тачка 4) КЗ, с обзиром на то да је наведена радња извршена најкасније у јуну 2012. године, а да је кривично гоњење започето крајем 2016. године и кривични поступак покренут подношењем оптужног предлога дана 26.09.2017. године.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наиме, за кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, прописана је казна затвора од три месеца до пет година, па у смислу одредбе члана 103. тачка 4) КЗ, за ово кривично дело релативна застарелост кривичног гоњења наступа када протекне пет година од извршења кривичног дела, а апсолутна застарелост, сходно одредби члана 104. став 6. КЗ, кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

Из списка предмета произлази да је ББ, радник ЈП „Водовод Врање“ дана 09.08.2016. године, поднео Основном јавном тужиоцу у Врању кривичну пријаву

против окривљеног АА, због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, након чега је Основни јавни тужилац у Врању дана 12.08.2016. године, поднео захтев за прикупљање потребних обавештења ПУ у Врању, поводом којег су предузимане радње у циљу провере веродостојности дипломе средње Економско-трговинске школе „Милева Вуковић“ у Пећи о положеном матурском испиту на име окривљеног. Овлашћена службена лица ПУ у Врању су дана 19.12.2016. године уз потврду привремено одузела од окривљеног оригиналну диплому о положеном матурском испиту, Економско-трговинске школе „Милева Вуковић“ у Пећи и четири оригинална сведочанства наведене школе на име окривљеног. Из списка предмета произлази и то да је од стране ПУ Врање дана 23.12.2016. године, Основном јавном тужиоцу у Врању поднета кривична пријава против окривљеног, због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ и кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ. Основни јавни тужилац у Врању је, потом, дана 12.05.2017. године саслушао АА у својству осумњиченог, затим је дана 16.06.2017. године предузео доказну радњу испитивања сведока ВВ, а дана 20.09.2017. године је поднео оптужни предлог.

Из списка предмета се утврђује да је радња извршења продуженог кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, описана под тачком 1. изреке првостепене пресуде, учињена неутврђеног дана у току 2012. године у ком случају се, када није тачно утврђено време извршења кривичног дела, та чињеница мора ценити онако како је најповољније за окривљеног, односно да је дело извршено 01.01.2012. године.

Стога, како од извршења кривичног дела – 01.01.2012. године до предузимања прве процесне радње – подношење захтева за прикупљање потребних обавештења – дана 12.08.2016. године, а затим и између појединих процесних радњи предузетих од стране овлашћених процесних субјеката, није протекао законом прописан рок из члана 103. тачка 4) КЗ, а то је рок од пет година и да се, у смислу члана 104. став 3. КЗ, ток застарелости прекида сваком процесном радњом која се предузима ради гоњења учиниоца због учињеног кривичног дела, а сваким прекидом застарелост почиње поново да тече, како је то прописано у ставу 5. члана 104. КЗ, то у конкретном случају није наступила релативна застарелост кривичног гоњења окривљеног за наведену радњу извршења продуженог кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ.

Следствено изнетом, побијаном правноснажном пресудом није учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, због чега су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА оцењени као неосновани.

Поред изнетог, бранилац у захтеву указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, наводима да је другостепени суд одбио да прибави и изведе доказе на које је и сам претходно указивао у решењу Кж1 248/19 од 13.08.2019. године, којим је у истој кривичноправној ствари укинута ранија првостепена пресуда Основног суда у Врању, те је занемарио своје раније наводе у погледу неопходности вештачења спорних исправа којим би се несумњиво утврдила њихова веродостојност.

По налажењу овога суда, бранилац окривљеног изнетим наводима захтева, иако се формално позива на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости бранилац, даље, наводи да је кривични закон погрешно примењен и у погледу изречене мере безбедности одузимања предмета из члана 87. и члана 355. став 3. КЗ, с обзиром на то да за изрицање ове мере безбедности нису били испуњени законски услови, имајући у виду да се она могла изрећи само у ситуацији када би диплома или сведочанство били издати од стране непостојећег правног субјекта, у конкретном случају непостојеће школе, којим наводима, по оцени овог суда бранилац указује да је одлука о мери безбедности погрешно изречена, што би представљало повреду закона из члана 441. став 2. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из члана 440. и члана 441. став 2. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев бранилаца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник,
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић